

مکتبہ علمیہ دارالافتاء

۱۸ نجفی سنہ

غرمہ جادی الاخر ۱۳۱۵

جزو، عدد : ۷۱

بر قارنجه نك روزنامه سندن

[مابعد عن جزؤ ۷۰]

۳ جنين گونشی .

موسم صيفك عودت ايلديگي آكلاشيلور . حجره لرمزده برچوق جنينلرمز وار . ظن ايدرم پك بركتلى بر سئنه اوله جق . والده لرمزدن بر چوقلرى پك اختيارلاديلر . زواللى « قز » ايكي سنه دئبرو حجره سندن طيشارى چيقه مدى . شمدى به قدر دها بر انسان جهرمسى كورمدى . بونوع بر مخلوق بولنديغنى عادتا افسانه ديه تاتقى ايدور . انسانك بر آديمده بزم بئامزك اوزرننك آشه بيله جگنى كنديسنه سويلديكم زمان قورقوسندن عضولسنى باشنه كوتورمرك بوزولدى . فقط ايكي آياق اوستده بوريدىگنى آكلاتديغ وقت انديشهسى بر درجه زائل اولدى ! بويولدىكى معلومات خوشنه كيتديگى ايچون آرتق ديكله مك استمدى . فقط براز صكره « دم جوانيده انسانلرك ديشيلرندهده بزم كى قناد اولوب اولمدينى ، بعدالتاهل آنلرك دوشوب دوشمديگى » سؤالى ايراد ايتدى . « سر » ك كتابنده « ملك » ديتلان قنادلى انسانلر بولنديغنىك وكنج ديشيلره ارككلرى طرفسندن « ملك » ديه خطاب ايلديگنىك مندرج بولنديغنى تحطرا ايلور سه مده . اختيارلادقلرى زمانلردهده كنديليرينه بويله خطاب ايديلوب ايلمديگنى بيلورم ! هر حالده انسانلردهده بعدالتاهل قنادلرك سقووط ايلديگنه حكم ايديله بيلور !

۷ جنين گونشی .

انسانلركده ديتدار اولدقلرىنى هيچ مأمول ايتمدم . مع مافيه « سر » ك تدقيق سئنه نظراً آزاده شهبه بر حقيقت . بونلر آخر وبارلاق بر ماده دن ممول و اوستنده انسان قفاسى رسمنى حاوى برمدور لوحيه پرستش ايدورلر . (۱) آنلرى (۱) سككى ائما ايدور .

يك زياده اعزاز و تقدیس ايله برابر تبركا بر قاچ دانه سنی اوزرلر نده بولندیر یورلر .
 بویله بت رسملرینی ارانه ایدمه یسانلر « دینمز » نظریله باقیله رق، جمعیت بشریه دن
 طرد و دفع ایدیلور . آندن صکره بر مسنده ارتقا ایدمه یلی شویله طورسون
 وسائط معیشتی تدارکدن بیله عاجز قالیور . بالعکس خانه سنی بو بت رسملری
 ايله لبالب املا ایدنلره « انسان مقدس » نظریله باقیله رق ، هرکس آگا قارشی
 سرفرو بردة تعظیم و احترام اولیور ، بر قاچ بت رسملری ايله يك زياده قیمتی
 بیوک حققلر اشترا ایدیله ییلور .

۱۱ جنین گونشی .

يك حرکتلی برگون . عمللر بوسنه مولودانتك یمورطه دن چیمه لرینه معاونت
 ایتکله مشغول بولنیورلر . آنلر جنینلرک موضوع بولندقلری زاری دلهرک کندیلرینی
 طیشاری چکدکلری ائاده بنده احوال بشرک مدقق کاملی قوجه « سر » ک اثرینی
 مطالعیه قویولمش ایدم . اومدقق یگانه نظرمده کیتدکجه تعالی ایلور . طوغریسی
 یش انظارمزه یگی بر جهان عظیم آجش ، بر عطف نظر ايله ثروت لاتقنای .
 طبیعتده نیه غرائب اشکال و اندام گوریلور . انسان ! بو جسم ، بو ثقیل حیوان
 شبهه سز موجود اولان عقل و ذکاسی ايله حکومتز زیر پای استبدادینه آلق
 فکرینه دوشمش اولسه بزم ایچون نه قدر مدهش و مهلك اولوردی ! لکن اق
 کندی پارلاق رسملری ايله بالا کتفا تکمیل قوا و حواسنی ممکن اولدینی قدر آنلرک
 عددینی تکثیره صرف ایلور . بوده منفعت عمومیه مقصدی ايله دگل ، هرکس
 نفع ذاتیسی ایچون مساعیده بولنیور ؛ ایشه خالقک علم و عظمتی بو خصوصده يك
 بدیهی و باهردر . بوتلهکلی دیولرک قوتلرینی طاغیتش ، بر لرینی بوغوب اولدیرمک
 ایچون آرله رینه بر نفاق سالور مشدر . یمورطه دن قارنجه اوله رق چیمه دیلرزه
 نه قدر متشکر اولسه ق آذر !

بوگی افکار و مطالعات ایچنده پویان اولور ایکن ناکهان تکمیل اقامه گاهمز
 مدهش بر دمدمة سامعه خراش ايله چوکمه باشلادی . حتی بر نقطه دن ضیا بیله
 دخول ایلدی . عمللر در حال بطیطه لری ، جنینلری امین بر موقعه نقل ایتک

ایچون شتابان اولدقلری حالده بز سردارلرده بو باصغین هجومی دفع ایتمک ایچون طیشارویه فرلادق . برده نه گوردم ؟ قوجه بر انسان (باستون) نامی ویریلان انده کی آغاجی بشقه یر بوله مامش کی بزم بنامزک اوزرینه دیکمش ! کندیس پی پروا طوردرق نه بیاجغیزی تماشا ایتمک استیور . برچوق عمله خراب اولان یرلرک تعمیرانه شتاب ایلدیگی حالده بز بر بیغین جسور محارب و سردارلر انسانک آیاقلرینه هجوم ایدهرک سرعتله اوزرینه طیرمانغه باشلادق . جلد خارجیسینک پک قبا اولان انساجی آرمسندن هان صوقلهرق اويله ایصیرمغه ، صوقغه ، مایع فیشقیرتمغه باشلادق که قوجه دیو فراره مجبور اولدی . نه چاره که بزده پک چوق تلفاته دوچار اولدق ، یالکز برقاچ سردار ایله بن بیگ مشکلات ایله تخلیص نفسه موفق اولدم . پک غریبدرکه ، انسان برقاچ خطووده بر آغاجک آرقمنه چکیلدکن صگره دریسینی چیقاروب سیلکمهگه بز یره دوکوب آاغیله ازمگه باشلادی . بترکار دریسینک ایچنه گیردرک یولنه دوام ایلدی . میدان محاربه نلک معاینه سنده انسانگده ضایعانه اوغرامش اولدیغنه دلالت ایدهرک آثار مشاهده ایلدرک . خزانلک زمینه سرمش اولدیغی ییراقلرک آلتنده وقهرمانلرمزک لاشهلری یانده ایکی بیاض پت رسمی ایله آجیق برمحفظه بولدق که بونلک ایچنده یوشاق و صاری بر ماده وار ، انسان صاحی اولمسی اغلب احتمالدیر . بولدیغز شیلری غنایم حربیه دن عد ایدهرک همان بنامزه نقل ایتمگه قرار ویردرک ؛ فقط آغر اولدقلری جهته نقل خصوصی عمله معاونته محتاج بولنیوردی . اق آردلق صاچ دمتی بر پارچه سوروکلدرک . بز بو ایش ایله مشغول ایکن انسان ینه عودت ایدهرک گوزلرینی یره دیکوردی ، غالبا بیاض پت رسملرینی تحریتی ایدنیوردی . تکرار مجادله به باشلايه جق قوتده اولدیغز دن مناسب محللره صوقلهرق اختفا ایلدرک . الک نهایت گوزلری محفظه به ایلیدشیدگندن کال مسرتله همان یردن آلدی ؛ فقط ایچنده صاچ دمتی بوله مدیغندن بردنبره شاشیروب قالدی . غریبدرکه پت رسملرینه هیچ اهمیت ویرمیوردی . عاقبت بر اقدیغز نقطه ده صاحی بولدی و بر چوق دفعه لر دوداقلرینک اوزرینه باصدی ، صگره دقتله محفظه به وضع ایله دریسینک بر بوکلومی آرمسنه صوقدی . بو حال وحرکته

اعضامی يك ياكش تعريف ایدیورلر ؛ چونكه كندی قبا حسلرینه قیاس ایدیورلر ، آنلر تموجات لمسیه مزك نه مكمل صورتده قابلیت ترسم و مطبوعیتی ، و جانلی کتبخانه تعبیری ایله توصیف ایدیله سیلان كوچك قارنجه لرمزك بؤتموجاتی اخذ و آرزو ایدلیگی زمان یسه تمایله اعاده خصوصنده کی استعدادلرینه واقف دگلر در . بوندن طولانی دركه كوچك قارنجه لری نه ایچون بنا داخلنده محافظه و اعاشه ایتدیگمزی قفا باطلاتدقلری حالدہ بر درلو آگلایه میسورلر . بونلرک بزم جانلی کتبخانه من اولدیغنی کشف ایده بیله جک قدر ایجه قفا آنلرده نه گزر ! کیم بیلیر نه کی آنلر تحیل و ایجادینه ساعی اولیورلر . ایچلرندن بری صدایی ضبط و اعاده ایده بیلیر بر آلت اختراع ایلش . بز بؤله بر آلتی جانلی کتبخانه لرمزده بیگلرجه مدور گونشدن بری استعمال ایتکده یز . حال بؤله ایکن انسانلرده کندیلرینی مدنی عد ایتک استیورلر .

۱۲ قناد گونشی

بؤگون بر اجنبی قارنجه یولنی شاشیره رق بزم بنابه داخل اولمش . بر طرفه اختفا ایتک استرکن ایکی اسیر گوره رک دزدست ایتمش . طیشاری به آتمدن اول کندی بنالرینک انشاءات و ترتیبانسه دائر معلومات آلدق . بونلر جاده کنارنده کی خندقلر داخلنده تأسیس مبانی ایلشکرکه ، هر گون اوردان مختلف کسوه و شکله بر انسان پانورامه سنی تماشا ممکن اولیورمش . اگر بؤله دوام ایده جک اولورلرسه نعلیتلرندن اثر قالمیه جق ! عیورطه دن چیقان یاورولرک هپسنگ قادلرینی همان قوباریورلرلرمش که طیشارویه چیقوبده سرسریانه پرواز ایده سونلر . برده آنلرک کافه سنی قوجه قفالی عالم و سردار اولمق اوزره تربیه ایدیورلر و کندیلرینه ماضی یدیریورلرلرمش که انسانلر کی بر مرکب حق سینه مالک بولنملری ممکن اولسون . آنلره صباحدن اقشامه قدر انسال قدیمه نك قوری بیك ظرفلری ایله لمس و تاس ایدیورلرلرمش که ایچلرندن فوق العاده صاحب ذکا ودها عالم وجودپذیر اولسون . مشاهیر علمای قدیمه نك اسامیسنی ، سهولته ضبط ایچون بر منظومه به جمع ایتمشلر . هر سردار قدیمک نه قدر اسیر و بیك یتیشدیردیگنی ، نه قدر دشمن اتلاف ایلدیگنی

ئىلگىر مجبور ايمش. بن اطفاله قنادرلى طبيعت و برديگى ايچون وقتندن اقل قىرمنغه حاجت يوقدر ، لزومى قالمدينى حالده كندى كندىنه سقوط ايدر ، هر نه قدر بر پارچه اوزونجه دوام ايدرسده ضرر يوق ، فر داسى سنه نه يابه جقلىرىنى آكلارلر ، ديدم ، ترسيه سز جواباً انسانلرده بۆله ياپيورلر ديمزى ! همان كندىسنى طيشارويه آتدردم . بۆله انسانيه تقرب ايتش نىلتدن بزم ايچون توقى لازمدر !

۱۳ قناد گونشى

هيئت سفرىه انسانيه دائر تدقيقات و كشفياتى بزه اعلام ايچون بر قاج يوز جانلى كىتبخانه اعزام ايلش . ينه مطالعه ايدىه جك بر چوق شى الده ايدلدى . فقط بعضى نقطه لرى هيچ آكلاشيلور . بزه هر عمله در حال نه كچى بر ايش ياپيله جفنه واقف بولور و متحداً اكلانه سى اولور . — انسانلرده ايسه « سر » كى ديدىگى كچى ، هر كس بر بشقه فكرده بولور ، بر چوقلرى هر گون تبديل فكر ايدرلر . فقط اسباب اصليه سى نهدر بيله ميور . غالباً بؤ تبديل خصوصى روزكار كى جهت وزاننه تابع بولايور .

مثلا بر انسانك آتيدىكى سوزى آكلاشيلاز بر معمار : « سوگىلى زوجه م ، پياغقوده ۳۰۰۰۰ مارق قزاندم . لكن كيمسيه افشا ايتمه ، صكره رسم شخصى يى تزييد ايدرلر . »

شه سز بوراده كى « مارق » تعبيرى معلومنز اولان پت رسمى اوله جق ، « بيانقو » ايسه بر نوع ملت او يونى ديمك . اويىيان ايسه مكافات آلور . فقط سائر محللارى بسبتون مظلّم . اقلا « سوگىلى زوجه م ! » ده « سوگى » ياخود « محبت » نهدر ؟ چونكه بعضاده محبتلى زوجه م يازيورلر . « زوجه » نه ديمكدر ؟ قنادسز بر ديشيمى ؟ او حالده اق والده ، قرايجه ديمكدر ، بر ارلك آكّا نصل سوگىلى زوجه م ديه خطاب ايدىه بيلور ؟ برده رسم — رسم نه ديمكدر ؟ شه سز فنا برشى ، اولملى كه انسان آندن احترام ايدبور . علامزك و بردكلرى ايضاحاته نظر آ بوراده كى رسم ، رسام دينلان بوياجيلرك يابدقلىرى دكل ، غايه مقصد حيات ايمش . پك اعلا اق حالده فنا ديمك نصل ممكن اولور ؟ ذهنى كى زياده تشويش ايدن شى ، « كيمسيه افشا ايتمه »

سوزیدر . فصل ممکن اولور . افشا ایتک ایسته‌مامک نه دیمکدر ؟ هیچ اولان شی
 اساساً افشا ایدیه‌منز . موجود اولان شی ایسه سوز ایله دیکشیدیرمک ممکن اولمز .
 یوقسه انساندرده بر قسقه قارشى موجود اولان شی . قسم دیگرینه قارشى معدوم
 اولمق ممکنى ؟ حاصلی بر برینى نقض ایدر . مشکل الحل بر جمله .
 ۱۵ قناد گونشی .

برقاچ سردار واللی آلتی عمله ایله صید و شکارده . بزه بر دفعه هجوم ایدن
 انسان ینه قارشى ده . فقط بو دفعه یالکز دگل . یاننده برده دیشى وار . پک زیاده
 مکالماته قوبولشار . ارکک عضولسنی آکا تقرب ایدیورسده دیشى دائماً کندیسککینى
 گری چکیور . « قرخ » ک کوز بوریسنى و « هلچ » ک صدا آلتی آلهرق دیشى نک
 صاچنه قدر چیمغه جسارت ایدم . ظنمه کوره صاچلری طبقی کچن کون بولدیغم
 صاچک عینى . صدا آلتی وساطتیه سوزلرینى استماع قابل اولور فکرنده ایدم .
 فقط یالکز دیشیک برقاچ دفعه تکرار ایلدیگی شو « خیر . خیر . بر برمزی بردها
 کورماملی بز » سوزندن بشقه برشى ایشیده‌مدم . بونک اوزرینه ارکک پک مایوس
 اولهرق چکیلوب گیتدی . فقط اقله دیشیه بر کاغد ویردی . دیشى بو کاغدی
 جلدینک آره - سنه ودها طوغریسی شمدی معلومز اولدینى وجهله جلد طبیعیات
 اوزرینه اکتسا ایتدکاری جلد صنعینک ایچنه صوقدی . ارکک کیتدکن صکره
 دیشینک کوزلرندن برقاچ قطره دوکیله‌رک آز قالدی که حیاتی بر بیوک مخاطرمیه
 الفا ایلسون . چونکه او قطره‌لری اللری ایله سیله‌رک یوزینه صاچلرینه بولاشدیردی !
 صکره بر آغاجک آلتنه اوطوره‌رق کاغدی کوزلرینه طومغه باشلادی . الک نهایت
 کاغد قوجاغنه دوشدی و کندیسیده بر خیلی مدت بر عطالت ایچنده قالدی .
 بو آشاده گردندن شدنله ایصیردم . بزدهره صیجرا دی و کاغده یره دوشدی .
 شدتلى بر روزگار کاغدی سوروکلیه‌رک بر چالینک ایچنه کوتوردی . آرتق آنک
 ایچون بولمق ممکن اولدی . اقله مناسب بر محله اخفا ایلدیگم ایکی یوز قدر
 عمله‌یه امر ویردم . کاغدی سوروکلیه‌رک اقامتگاهمزه کوتوردیلر . زیرا انسان
 موزه‌سنک محتویاتی تزید ایتمک الزم ایدی . کاغدک اوزرنده بر منظومه وار
 ایدی که هیئت سفریه‌دن عودت ایدن بعض علمانک معاوتی ایله ترجمیه موفق اولدق :

ترجمه منظومه سی

قلبه بولدم ، حسن مطلقدن عبارت بر جوان
 شعرو عشق تقدیمی وعد ایلدم بن هر زمان
 بذل نقد جان ایچسون فرمان قطعیدر بگا
 هر اشارت که ورر اول نظره گویا همان
 ورد خندانن گوزلدر ایتسام نازکک
 روحی تشیط " ایلان سنسک اومهرنورفشان
 لبرکدن پک لطیف پرواز ایدن هر بر کلام
 قلب حساسده بولورلر بر حیات جاودان
 حفظ ایدنجه اعتنای تام ایله سینه مده بن
 یازدیغم اشعاره هر دم بخش ایدرلر حسن و جان
 دست نازکده سنک پر نور اولورلر ، بعدما
 چوققیدر امید وصله دوشسم ای روح روان
 حسن مطلقدن عبارت ، گوگله بولدم ، جوان
 عاشقانه شعری تقدیم ایلرم بن هر زمان

(۱) یاغود تنویر

(مابعدی نسخه تالیه ده)

محمد رشدی

